

NIČ VEČ IN NIČ MANJ

Herman Vogel
PESNITEV ZA OTROKE

I.

Iz mojega semena bo najprej zazelenelo drevo,
iz drevesa trava
in šele iz trave, ali pa še iz nje ne,
pravi otrok.
Saj tudi mene niso položili materi v dar
na začetku neke hladne noči
in devet mesecev pred rojstvom.
Prišel sem nenapovedan in sam s svojo voljo,
od vsega, kar je bila mati,
kar je bil oče,
kar je bil spomin za naprej in nazaj.
Saj tudi jaz nisem nikogar otrok,
ta bo šele prišel, če kdaj.
Saj tudi gora ne zanosi tisti trenutek,
ko se strese in zgrabi za nebom.
In otrok misli na svojega otroka že,
ko se na pločniku trmasto usede
in vpije.

Tudi zdaj vpije, samo da ne vem:
v telesu pozabljene ženske,
ali pa se oglašá v meni.
Če tu ne, kje potem?
Dan se skrči v trenutek,
se zbere v luč,
iz luči se izvije oko:
drobno, žareče.
Moram biti dober, da ga odprem,
moram biti pogumen, da ga z nožem razdrem
in odtočim noč, če je v njem.

Recimo, da bom sestavil otroško posteljo.

II.

Četudi ne bo več zvezde na nebu, bom šel.
Najprej bodo brezmejne rumene daljave:
ne bom si upal pomisliti na kraj,
kjer se začenjajo,
pomislil pa bom,

kako se stikajo ob rečnem izlivu.
Prišlo bo jutro na sivih saneh:
otroci ne bodo rabili plenic več,
znosili jih bodo na kup, jih zažgali
in si greli rožnate prste nad ognjem.
Otroci bodo že prvi dan prepevali pesmi,
grabili za svojimi pari
in iz jeze metali kamenje v okna.
S svojimi starši bodo zamenjali
videz in nekaj besed.

Tisto posteljo bom strgal,
zložil jo in jo podaril prvemu,
ki bo prišel mimo.
Žena, bo rekel, ko bo prestopil prag,
žena, dobila sva posteljo,
zdaj lahko narediva še sina.
Sin pa ju tisti trenutek že gleda
skozi ključavnico v vratih
in se poredno smeji.
Blago boža v dlaneh misel,
ki se je naselila vanj
in ga rodila.

PREDLOG ZA SPREMEMBO

Zastavimo Prav Vse Na Novo.
Ko bi brez milosti zastavili prav vse na novo,
bi že zdavnaj lahko vsem nasuli pravice in sreče.
Rekel bi »moja mama je huda«.
Če bi še kdo rekel »moja mama je huda«,
celo če bi rekel »tudi moja mama je huda«,
bi ga obsodili za krajo. Ubili bi ga.
Lahko bi seveda ničesar ne zinil,
a če bi bila njegova mama zares huda,
bi ga spet obsodili zavaljo utaje.
Tudi za to je edini denar smrt.

Nekaterim rečem bi pa najbrž vendarle
pogledali skozi prste,
tudi ko bi zastavili prav vse na novo.
Takrat bi bilo pa seveda spet
Prav Vse Po Starem.
To je tisto.
Vse drugo pa zares brez pardona.

ČISTO ČISTO TIHO

Ne besede, stanje
sredi nepregledne snežne ploskve:
ugotoviti moraš stezo,
ki je ena sama in daleč od tebe.
Odkrije se le zgubljenim volkovom,
včasih tudi mesečevemu srpu.
V tvojih mislih obstaja
kakor daven sanjski spomin,
v devetem krogu tvojih slutenj živi,
mogoče v deželi,
ki čaka na seme za novega Krištofa.

Videl bom,
kako se boš odločil.
Do takrat pa čisto čisto tiho
in naj te ne moti stara metafora.

SPOREDNICA

V srcu kamna čemi neznana živalca,
vsa tiha, vsa tiho zagrenjena leze vase,
na svojih osteh si odpira premajhne rane,
nikomur namenjene, nikomur darovane.
V glavici ji raste neznana zel,
pohotno ji reže praznino in misli brez misli,
in misli, da je za trdnim oklepom enako nebo.
V mojem srcu čemi svet.

TU IN ZDAJ

Saj ne moreš nikamor:
globus se ti drži za podplate,
tvoja senca je privezana nate.
Korak v levo, korak v desno,
z mislijo skozi vesolje,
z mislijo do živali nazaj —
saj ne moreš nikamor:
že dedje so ti izbrali kraj
in rahlo spustili si veke.
Zdaj ali pozneje, tu ali tam,
ti ali jaz —
saj ne moreš nikamor:
mirno počivaj v usodi,
ki jo bo sin tvoj zaslužil.

NIČ VEČ IN NIČ MANJ

Ne bom rekel: za nami so še svetovi.
Ne bom mislil: pred nami je še življenje.
Ne bom slutil: ničesar več ni.
Rekel bom: pred nami ni svetov.
Mislil bom: pred nami ni več življenja.
Slutil bom: vse je še.
Nič več in nič manj.

VIKTOR

Marko Hudnik

I

Torej tu je možakar, ki je vodil vse skupaj, poleg njega pa še deset ali dvanajst fantov: vsi ti naj bi družno izvedli akcijo. Kaj bo treba storiti? Bilo jim je razloženo že prej, ko so bili še v zaledju. In tudi pozneje so se pomenkovali o tem, vso pot od tam pa do kraja, o katerem govorimo.

To pa je zapuščen kotic ob obali, prav na koncu starikavega mesteca Alfa Iks. Torej zdaj smo tam. Na levi je mesto, vidimo ga, vidimo hiše, ki pa niso obljudene, vidimo, kako se vrstijo gluhi zidovi, opuščene podrtije. Zaradi te zapuščenosti deluje vsa stvar morda malce žalobno, obenem pa tudi varno. Fantje so živahni. Razpravljajo o nalogah, razpravljajo o tej sedanji nalogi, govore o morju, o tistih nekaj hišah, ki so jim najbliže in so nekakšna prednja straža mesta na desni. (Zdaj si jih predstavljamo vse obrnjene proti hribom, morju so obrnili hrbet.) Torej te nizke hiše z zaprašenimi šipami. Skladišča? Pozneje bojo fantje pogledali v eno teh podolgovatih lop, tam, mislijo, tam so morda nekakšna skladišča, podružnice muzejev, tam so arheologi pustili, kar se jim ni zdelo vredno nositi s seboj; in potlej bojo fantje ugotovili, da je tam notri vse prazno, če izvzamemo dva ogromna topa, po vsem videzu demontirana s potopljene bojne ladje.

Zdaj pa veselo razpravljajo o drugih rečeh. Spet in spet o akciji. Z leve strani bo pripeljal kamion, ki ga čakajo. Vrsta pogovorov v znamenju kamiona; pripeljal bo odnekod z leve strani (vseskozi so obrnjeni proti celini). Ugotavljajo, da je obala na levi neverjetno razčlenjena, nikakor niso prepričani, da bojo zlahka opazili tisto nekaj, kar bo prišlo s te strani. Kamion pa je treba opaziti. Prav od tega je odvisen ves uspeh njihove naloge. Če prespijo, ko pride kamion, pojde vse skupaj po zlu: ne bojo ga ustavili, odhrumel bo mimo, tisti na kamionu jih sploh ne bojo opazili in tako nameravano snidenje s skupino na kamionu odpade.